

трибуна

arsenal[®] 10

12 януари 2018 г. • година VII • брой 174

на стр. 6-7 Среци

Желязната лейди: Ренета Инджова

Почетните

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. "Розова долина" 100, офис 8 (срещу Митница)

НЯМА ДРУГО МЯСТО С ТОЛКОВА СВЕТИНИ. МЛАДИТЕ ДА ПОМНЯТ И ТАЧАТ.

Шефът на Парламента почете казанльшкото Освобождение

Младите поколения като пазят свободата си. Това | занълчани да помнят и призыва в словото си от

сн. Юлия Младенова

шев, Почетен гражданин на Казанлък от 2015 година, по време на общоградското честване, посветено на 140-годишнината от Освобождението на града. Поканата да говори пред съгражданите си на тържеството в чест на Освобождението почетният гражданин получи от кмета на община Казанлък Галина Стоянова.

Николай Ибушев припомни събитията от паметния януари на 1878 година в Папазовата къща, в центъра на града, където е направен и първият сервизен дипломатичен опит да се положат основите на современна България, и

приветства усилията на кмета на община Казанлък Галина Стоянова да превърне честванията в национални,

като призыва гражданите да подкрепят това национално дело.

Няма такъв край с толкова светини на едно място, каза в емоционалното си приветствие към казанльчани,

ни Добромир Гущеров, Почетен гражданин на Казанлък от 2005 година. По думите му, "ако преди 140 години казанльчани 20 дни, докато траят мирните преговори за Освобождението на България, са живели с мисълта като бъдеща столица на свободната си родина, ако тези усилия са били успеш-

тат подвига на дедите си да го честват като националния празник на страната 3-ти март. Да се гордеят и да

площад „Севтополис“ гражданините и гостите на града изпълнителният директор на „Арсенал“ Николай Ибу-

ши, то днес България щеше да се нарича Казанльшка, а не Санстефанска България".

Продължава на стр. 6

КАЗАНЛЪШКИЯТ БИЗНЕС - С ПОГЛЕД КЪМ ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Това е изводът от проведената през седмицата среща в община Казанлък, по инициатива на община Казан-

бе депозирано предложение от името на Браншовата камара до различни институции, сред които и Община Казанлък, за

лък, свързана с професионалното образование.

В срещата участваха представители на община Казанлък, начело с кмета Галина Стоянова, инж. Илия Келешев - председател на Браншовата камара, "Машиностроение", представители на фирмите "М+С - Хидравлик", "Арсенал", "Гуала Клоужерс", "Капрони" и директорите на трите професионални гимназии в града. Повод за срещата

увеличаване приема на ученици в ПГ „Иван Хаджинов“ за новата учебна година, предвид потребностите на казанльшките машиностроителни фирми и разкриване на специална паралелка с прием след 7 клас по специалност Техник – организатор на специалност производство /производство на въоръжение и боеприпаси“.

По време на дискусията фирмите-участнички са споделили опита си по обучението и

набирането на кадри за своите професионални нужди и направления, различните форми на професионална квалификация и преквалификация, която провеждат на своя терен, както и партньорските си отношения с професионалните училища в община Казанлък.

По информация на инж. Владимир Чучумиев, представител на „Арсенал“, на срещата е подчертана ролята на бизнеса като инициатор за създаването на нови специалности и по-конкретно специалността „Мехатроника“ в ПГ „Иван Хаджинов“, създадена по инициатива на изпълнителния директор на „Арсенал“ Николай Ибушев, участие в пилотния българо-швейцарски проект ДОМИНО с посредничеството на „Гуала Клоужерс“, както и за създаването на Технически колеж в Казанлък, към ТУ - София, с активни съдействия на „М+С - Хидравлик“ и „Арсенал“ АД, както и добрата комуникация на водещите фирми с професионалните училища и общини Казанлък.

Продължава на стр. 3

МОТИВИРАЙТЕ

своите служители, клиенти и партньори

Идърред България Tel: + 359 2 974 0220 bulgaria@edenred.com

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев.

Редколегия: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Първолет Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджян, Юлия Младенова, Венко Юнаков.

Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

ПАПАЗОВАТА КЪЩА В КАЗАНЛЪК ПАЗИ СПОМЕНА ЗА ГЕНЕРАЛ ГУРКО

Папазовата къща е най-представителното място в Казанлък преди Освобождението. Тя е най-подходяща за

отсядане на видни гости, защото притежава всички удобства – има изцяло европейски вид. Това прави красивата къща-дворец в дом на най-видни гости на Казанлък от края на 19-и и началото на 20-и век. Има данни, че точно там са водени първите преговори за мирния договор, с който приключва Руско-турската Освободителна война 1877-1878, която води и до Освобождението на Казанлък, отбелзано на 8-и януари тази година с възстановка на историческите събития именно в Папазовата къща. Там е отсядал и Александър Батенберг, чието име носи днес главният казанлъшки булевард, в близост до централната сграда.

С Протокол от 3-и декември 1998-а година къщата става част от Списъка на паметниците на културата като архитектурно-строителен и исторически паметник с национално значение. Сградата е от началото на 60-те години на 19-и век, времето, когато името Папазоглу се налага сред имената на най-успешните български фамилии с бизнес из цялата Османска империя и извън нея – в Европа. Папазови са тачени не по-малко от другите видни български родове – търговци и предприемачи – Тъпчишеви, Евлоги и Христо Георгиеви, Паница.

Къщата, която и днес стои, е на Димитър /Димитро/ Папазоглу. Строена е от италиански архитект. Сградата е част от по-голям имот, собственост на фамилията. Техните парцели в тази централна част на града са общо пет, върху цели три декара, разказва днес арх. Александър Тодоров, който е свързан родствено с Папазоглу по женска линия, през Стефанка, жената на Димитро, която е от съседския род Койоолу – Коеви. Папазовата къща е в Калпакчийската махала, заселена най-напред от Койоолу, дошли с големи кожени калпаци през Балкана от Търновското Арбанаси. Покрай тях, в Казанлък идат и преддите на другия известен род на Казанлък – Стайнови, разказва още арх. Тодоров, внук на големия художник Иван Милев, чиято жена – Катя Наумова, е от рода Койоолу.

Димитро и брат му Ботьо поемат бизнеса на баща си Дончо през 1854-а година. Дончо създава първата фабрика за розово

масло още през 1820-а година. Преди това, изкупувач на мускали за турска аяня от Кърджалийско, Дончо

та Богородица", подкрепят студенти, след Освобождението с техни пари се строи Старата болница. На практика земята от днешния хотел „Роза“ до Полицията, е била тяхна и на сродните с тях фамилии. Името им е записано със златни букви в книга на „Свети Иоан Предтеча“ зад пощата. Дарените от тях икони в „Света Богородица“ и сега са там. А аристократичните им паметни гробове още красят двора на „Свети Пророк Илия“.

Жените от рода полагат началото на женското движение не само в Казанлък, но и в Карлово, Пловдив, Цариград. Неда Папазоглу е първият председател от 1969-а година в Казанлък. Подарява му абаджийски дюкян. Тя води и Цариградското дружество, където има още две казанлъчанки. Началото на дейността им са дарения за пострадалите българи в Априлското въстание.

Срецнал се с братята Папазоглу в модерната им къща, пътешественикът Феликс Каниц казва, че за миг забравил, че е в Ориента. Домакините му познават Лайпциг и Париж, говорят няколко езика. „Всичко в къщата, където се хранили в мюнхенски порцелан, е било от Европа“, разказва арх. Тодоров. В неговите детски спомени се пазят дворовете с къщите на сродните видни фамилии, където сега е Университетът. Между знатните къщи – съборената, на сегашната главна улица, и Папазови, е имало фонтан. За фонтан с розова вода говори в спомените си Димитър Душанов. Такъв, според него, Папазови имали в хола си.

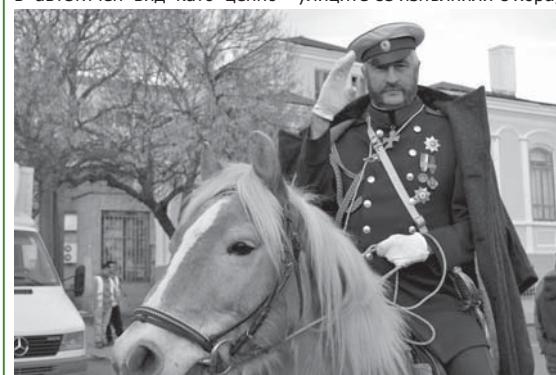
Къщата на фамилията е с уникална за България архитектура. От улицата красиво стълбище води към голям салон с изрисувани стени. Гипсови орнаменти и разкошен полилеп краят тавана. Арковиден портал с витраж отделя големия салон от друг, по-малък, с голяма орнаментирана мраморна камина. От двете страни на големия салон се излиза на две открити огромни квадратни тераси с каменни парапети.

Съхранявано до 9-и септември, имуществото в къщата после е разпиляно. По данни на арх. Тодоров, проучил „половин стая семейни документи“ в Стразогорския Държавен архив, голяма част от най-ценните фамилни документи, веднага след 9-и септември 1944-а са изпратени в Съветския съюз. Тодоров лично е виждал договора, който е бил принуден да подпише последният обитател на Папазовата къща тогава на име Димитър. Принуден от милицията, той подписва дарение на къщата на новата власт спрещу уговорката да остане да работи в нея като чистач...

От огромната полупустурен на къщата са издадени и публично изгорени стотици книги на семейството, разказват

предците на архитекта. Сред тях били изключително ценни екземпляри, като първият български буквар... През годините на социализма къщата се ползва за различни административни цели. Била е и детски дом. Последно, преди 1989-а, е основно ремонтирана и за кратко време се ползва като ритуален дом за младоженци.

След съдебни дела Папазовата къща става собственост на наследника Дончо Папазов, известен като голям мореплавател, както и деятел на СДС скоро след промените в 1989-а. Той носи името на родоначалника на славата на рода – Дончо Папазоглу. Преди да потъне в разруха през последните десетилетия, Папазовата къща зад Университета, е търговски комплекс. През 2013-а година новият собственик започва ремонт с желанието за пълна реставрация и опазване на къщата в автетичен вид като ценно

архитектурно и историческо наследство.

За Папазови и техния дом, принели главните герои на събитията от Освободителната война преди 140 години, има записани много спомени от техни съвременници, сред които и на известния казанлъшки лекар в Цариград д-р Христо Стамболовски. Къщата приютява самия генерал Гурко, научаваме от Душанов. Още в началото на войната домутът събира жадни за новини казанлъчани всеки ден. От там и от къщата на Костадин Койоолу те следят събитията на фронта. Вечер коментират пред фонтана на Папазови, макар в къщата да е останала само баба Неда. Димитро е в Европа, Ботьо – в Цариград. Зетът Стефан Серафимов се навърта в кантората. Той взима у дома си лихтенбергските князе. Княз Вихтенщайн е „у чичови – Койоолу“, Шаховският – у Дочеви, Мингрелският – у Митоолови. Над обяд и вечеря всички отиват при ген. Гурко в Папазовата къща. Там са нощуват и английският консул Блонд през лятото на 1877-ма. Той съветва казанлъчани да си останат почтени поданици на империята, щото русите, както и друг път, са дошли, но може и да си идат.

Папазови бягат от Казанлък заради завръщането на турците преди второто Освобождение. Баба Неда умира в Александрия, където е със зет си Серафимов. За Димитро из Цариград тръгват доноси, че построил в Казанлък нова къща, снабдена на тавана с устроиства за поставяне на топове и че се срещал с бунтовниците в Балкана.

Срещата на дипломатите от Русия и Турция, където се предполага, че два дни е обсъждан първият проект на Санстефанския договор, е месеци по-късно.

В заключителните си бежежки от Казанлък преди 140 години Феликс Каниц пише: „На 12-и януари Великият княз посети позициите на Шипченския проход, а на 13-и януари, руската Нова година, той премести Главната си квартира за по-продължително време в Казанлък, където пристигнало след честни известието за появяването на Радеци пред Адрианопол“. Казанлък се оживил, улиците се изпълнили с хора,

решава да създаде собствен бизнес. Създава „Дончо Папазоглу и синове“. Жена му се казва Неда, име, повторяно после от фамилията напред, както и това, на Дончо, Ботьо и Димитър. Имат общо пет деца. На Дончо му потъргва. Но вижда, че, за да е на нивото на големите в търговията, е нужно и образование, не само и предприемчивост. Затова праща синовете си да учат в Пловдив. Трите им сестри, през съпрузите си, по-късно също влизат в бизнеса. Решаващо за фамилията е познанието с големия търговец на империята, калоферецът Христо Тъпчишев. Той им дава първоначален и други замеси, въвежда ги в големите сделки. Така Дончо и Ботьо развиват бизнеса от Одрин и Цариград извън граничите на Османската империя – чрез кантори в Париж, Лондон, Виена, Ниу Йорк...

По мъжка линия, по данни на някои изследователи, родът Папазови идва от Копривщица. Проучване на арх. Тодоров съвръзва башата на Димитро и Ботьо, Дончо, с Мъглиж.

През 1873-а година розово масло на братята печели златен медал от изложението във Виена, а през 1875-а – и във Филаделфия. Конкури с ценните продукти се пращат в Париж, Марселия, Лайпциг, Петербург.

Авторитетът на Папазоглу не идва само от бизнеса

Фамилията участва активно в борбата за независима българска църква и национално самосъзнание на българите. Не само с пари, но и с лобиране пред османските власти в Цариград. Има сведения, че се срещат с Левски в Казанлък, дават пари за делото. Папазоглу даряват за родния град. Даряват за църквите, издейват ферман за Куленския храм, дават земя за вдигане на днешното училище „Антим Първи“ и сеседната му църква „Успение на Све-

върнали се и Папазови. След Освобождението Димитро е активен деятел на Съединението, част от европейската българска делегация, която лобира за обединението на Княжество България с Източна Румелия. За една година е кмет на Казанлък, вторият след войната, прокарва реформи. Депутат е в Румелийското народно събрание, мести се в Пловдив. Димитро е и част от комитета за издигане на храм-паметника в Шипка. Със Стефана остават без деца. Малко наследници има и поколението на брат му Ботьо. Повечето са по женска линия. Щерката на Ботьо, Неда, по-късно е тъща на министър-председателя, историкът и голям археолог Богдан Филов, убит от Народния съд, женен за Евдокия Петева. Сестрата на Неда се жени за министър на финансите в началото на 20-и век Иван Салабашев. Сестрата на братя Папазоглу се среща с Кискинови от Карлово, също виден род с наследници. Александър /Антон/ Папазов основава през 1892 г. козметичната фабрика „Ален мак“ в Пловдив. В спомените си Дончо Папазов, голямият български мореплавател, последният родов собственик на къщата в Казанлък, разказва, че това е неговия прадядо.

Диана Рамналиева

„АРСЕНАЛ“ И ЕКСПЕРТИТЕ ДАРИХА ЗА ДОБРИ КАУЗИ В КАЗАНЛЪК

Дарителските жестове на общинските съветници от „Експерти за Казанлък“ продължиха и през изминалата 2017 година. Благодарение на тях бяха подкрепени добри каузи, важни за Казанлък и за казанлъшката общественост.

Запомнящо се дарение получи от Експертите прекрасия казанлъшки храм „Свети Пророк Илия“. Седем изящни полилея освещават вътрешността на църквата в Куленската махала, а на

на 6 страници, в които читателите научават, както за традиционния поминък на района – розопроизводството, така и за изграждането на Паметника на връх Шипка. Те имат възможността да видят и оригинални снимки на пазарния площад в Казанлък през 30-те години на миналия век и фотоси от бита на казанлъчани. Публикувани са също уникатни снимки на юните от казанлъшката дружина „Шипченски герой“,

помнят“, коментира инж. Чучумиев при връчването на дарението по време на официалното връчване на годишните награди на библиотека „Искра“, „Експерти за Казанлък“ са дарили екземпляри на изданието „Българи и тури“ още и на библиотеката в „Арсенал“, и на училищните библиотеки на ОУ „Георги Кирков“, Професионалната гимназия „Иван Хаджиенов“ и ППМГ „Никола Обрешков“. Най-големият от дарителските жестове на „Експерти

северната и южната й стена са поставени седем впечатляващи с изработката си икони. Всичко това е част от духовния дом, който посрещна своя празник на 20 юли 2017 година, Илинден, обновен и още по-красив.

Полилеите и иконите са дар на църквата от групата общински съветници „Експерти за Казанлък“ с председател Николай Ибушев. Финансовото изражение на дарението е 15 хиляди лева, но истинската му стойност на практика е безценно. Защото то е дарение за благолетието на свято място, където вярващите намират подкрепа, опора и надежда.

Най-красивата книга, създадана някога за България, книга-приказка за страната ни, е на разположение на арсеналите от 2017 година. Притечанието на тази книга стана възможно, след като два екземпляра от второто преработено издание на „Приказка за България“, издателство Агенция „Европрес“, бе дарено на библиотеката в „Арсенал“ и на фирмения музей лично от изпълнителния директор на „Арсенал“ АД Николай Ибушев. Авторът на книгата Румен Манов е известен дарител на музеите в страната. В книгата си „Приказка за България“ историкът показва икони, шевици, документи, много от които са спасени от него по битаци и бунища. В изданието Казанлък има запазено място

на група от казанлъшкото гимнастическо дружество „Юнак“, снимка на аеродрома в града и отличителни знаци и ордени, покани за концерт от 1933 година. В „Приказка за България“ има и арсеналско присъствие – на стр. 245 е публикуван кадър, направен от дядото на дългогодишната библиотекарка в „Арсенал“ Илина Зарова – известният фотограф и искрист Петър Арнаудов.

И още един принос към книжната съкровищница на Казанлък направиха общинските съветници от „Експерти за Казанлък“. Още в края на предходната година Общинска библиотека „Искра“ добави във фонда си луксозното издание на „Тан-гра“ „Българи и тури“, специален подарък от „Експерти за Казанлък“. Книгата, която съдържа хронология на важните дати и събития за българското присъствие в Османската империя, е дарена по идея на общинския съветник Владимир Чучумиев, ръководител Техническо развитие в „Арсенал“ АД. Изданието, чрез което Експертите се включиха в кампанията на библиотеката „Дари книга“, е плод на работата на големи екипи и е забележително с това, че е абсолютно позитивно. „Тази книга показва, че и през тези 500 години ние сме имали постижения, които трябва да се знаят и

за Казанлък“ през изминалата година бе подкрепата за изграждането на единствения в България Национален център по природо-математически науки в Казанлък. Центърът се помещава в новоизградения корпус към Природо-математическата гимназия „Никола Обрешков“ и бе официално открит преди началото на новата учебна година в присъствието на министъра на образованието и наука Красимир Вълчев. Новият център предлага възможност за обучение и допълнителни занимания на ученици от Казанлък, областта и цялата страна с интереси в природо-математическите науки.

Центрът разполага с модерна лаборатория и кабинет по физика, специализиран кабинет по биология и химия с хранилище, както и със съвременни кабинети по информатика. За оборудването на кабинетите е цялостна ремонт на ППМГ „Никола Обрешков“ съществен принос имат общинските съветници от групата „Експерти за Казанлък“, дарили 20 000 лева. Голяма част от Експертите са възпитаници на Математическата гимназия в Казанлък. Дарението показва не само тяхното отношение към училището, дало им силен старт в живота, но и към съвременното образование у нас, което успешно и в крак с новостите да развива потенциала на младите хора.

Юлия Младенова

Експертът Владимир Чучумиев:

ДОБРА Е ОЦЕНКАТА МИ ЗА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ

„Най-главната задача, която има този Общински съвет, е изпълнена – да подкрепим

се водят пълноценни разисквания и работата им е много ефективна. Но в Постоянна-

оперативната и стратегическа работа на общинската администрация за развитието на общината. Моята оценка за неговата работа е добра“, каза след последната за 2017 година сесия на местния парламент общинският съветник от групата „Експерти за Казанлък“ инж. Владимир Чучумиев. Той е заместник-председател на Общинския съвет и член на Комисията по образование, младежки дейности, спорт и туризъм и на Комисията по европейските въпроси и бизнес-среда.

Владимир Чучумиев заяви, че не споделя личната оценка на председателя на съвета Николай Златанов, която е отличен б., като посочи своите забележки относно диалогичността, желанието за работа, коректността и толерантността, които липсват в някои комисии и сред някои общински съветници. „Имах възможност да участвам в някои заседания на Постоянните комисии – Комисията по устройство на територията, инфраструктура, строителство и транспорт и Комисията по приватизация и разпореждане с общинска собственост. Там наистина

та комисия по образование, младежки дейности и спорт дебатите не винаги са на ниво, както и концентрацията, диалогичността, начинът на взимане на решения“, коментира още експертът.

Владимир Чучумиев посочи още един факт. Участвал е в разискването на отчета и е обрънал внимание на това, че освен цитираните в него доклади на общински съветници за периода, има и други. Но тази информация не бе актуализирана, което се отразява на пълната всеобхватност по анализираната тема – активността, смята той.

„Всички общински съветници имат качества – заради това са избрани. Трябва обаче да има по-голямо желание за работа, за коректност, за толерантно отношение и вслушване в различните мнения при обсъждане на докладите“, призова от трибуната общинският съветник от „Експерти за Казанлък“. Според него, отработването на тези моменти ще подобри работата и инициативността на Общинския съвет и ще надгради постигнатото.

Юлия Младенова

Констатирано е, че поради тази причина е необходимо на място да се обсъждат конкретни инициативи, касаещи потребностите на фирмения пазар, преди да се правят официални предложения и становища към националните органи и институции.

На този етап не считаме за необходимо да се разкрива паралелката, предложена от Браншовата камара, тъй като в „Арсенал“ на място се провежда специализирано обучение е заложено в учебните програми на мултидисциплинарната специалност „Мехатроника“, е тезата изразена от инж. Чучумиев след края на срещата.

Деляна Бобева

ХОТЕЛ “АРСЕНАЛ” - гр. НЕСЕБЪР

ЦЕНИ - Сезон 2018 г.

СЕЗОН 2018	Нисък / Low Season	Среден / Middle Season	Висок/ High Season
ЦЕННИТЕ СА В ЛЕВА НА СТАЯ НА ДЕН на база ALL/всичко включено/	01.06 - 22.06 08.09 - 30.09	23.06 - 13.07 25.08 - 07.09	14.07 - 24.08
DBL /двойка/	130	144	174
SNG /единична/	107	118	142
TRIPL /тройка/	189	210	253
1 възр. + 1 дете (0-5,99)	107	118	142
1 възр. + 1 дете (6-11,99)	120	130	156
1 възр. + 2 деца (0-5,99) настаниване в стандартна двойка, едното дете е без право на легло	107	118	142
1 възр. + 2 деца (0-5,99) (6-11,99) настаниване в стандартна двойка, 0-5,99 г. е <u>без право на легло</u>	120	130	156
1 възр. + 2 деца (6-11,99) настаниване в стандартна тройка	165	182	219
2 възр. + 1 дете (0-5,99) настаниване в стандартна двойка дете до 5,99г. е бесплатно <u>без право на легло</u>	130	144	174
2 възр. + 1 дете (6-11,99) настаниване в стандартна тройка	178	195	234
2 възр. + 2 деца (0-5,99) (6-11,99) настаниване в стандартна тройка, дете до 5,99 г. е бесплатно <u>без право на легло</u>	178	195	234
2 възр. + 2 деца (6-11,99) настаниване в стандартна тройка, второто дете е на допълнително легло	208	227	277
АПАРТАМЕНТ за двама	144 лв./ден	163 лв./ден	190 лв./ден

РАННИ ЗАПИСВАНИЯ ЗА НЕРАБОТЕЩИ В “АРСЕНАЛ” АД

- От 11.17 г. - 31.01.18 г. - 30% /отстъпка/
- 01.02.18 г. - 29.02.18 г. - 25% /отстъпка/
- 01.03.18 г. - 31.03.18 г. - 20% /отстъпка/
- 01.04.18 г. - 30.04.18 г. - 15% /отстъпка/
- 01.05.18 г. - 31.05.18 г. - 10% /отстъпка/

РАННИ ЗАПИСВАНИЯ ЗА АРСЕНАЛЦИ

- от 11.17 г. - 31.01.18 г. - 35% /отстъпка/
- 01.02.18 г. - 29.02.18 г. - 30% /отстъпка/
- 01.03.18 г. - 31.03.18 г. - 25% /отстъпка/
- 01.04.18 г. - 30.04.18 г. - 20% /отстъпка/
- 01.05.18 г. - 31.05.18 г. - 15% /отстъпка/

Настанивания допълнително в апартамент - заплащат:

- Дете от 0-5,99 г. - бесплатно
- Дете от 6-11,99 г. на допълнително легло - 50% от цената на редовно легло според сезона
- Възрастен на допълнително легло – 80% от цената на редовно легло според сезона

Учим, работим и спортуваме

Общо 48 студенти от четирите групи – 18 „а“ и „б“ и 19 „а“ и „б“, обучаващи се по академичната програма на „Арсенал“ АД, взеха първия си изпит по физическа култура, превърътайки спортните състезания в емоционален студентски празник. 48 работници на „Арсенал“ се състезаваха в четири дисциплини, в които показваха истински спортен хъс. По четири отбора мъже и жени мериха сили по футбол, по два отбора – също разделени на мъже и жени, се състезаваха по волейбол, смесени отбори от петима мъже и две жени дърпаха въже, а индивидуалното състезание бе бягане. Състезанията се проведоха на фирмения стадион „Арсенал“ под зоркото контрол на док. Валентин Владимиров, ръководител на Центъра по физическо възпитание и спорт при Технически университет - филиал Пловдив, преподавателя по физкултура в същия център Даниел Владимиров и инж. Николай Куцаров от „Арсенал“. Наградите връчили инж. Владимир Чучумиев, ръководител „Техническо развитие“ на дружеството.

Надежда за Румен

Приятели и близки на 29-годишния Румен Борисов, който преди година претърпя животоспасяваща операция в Турция, сега разпространяват Апел и зов за помощ в подкрепа на своя близък и приятел.

Преди година и половина, благодарение на общите усилия на много хора, като само за два дни бяха събрани 42 хиляди лева, младежът, бивш служител на „Арсенал“, премина операция в южната ни съседка, по време на която частично бе отстранен тумор в мозъка. Още 30 хиляди лева постъпиха от дарения, които бяха вложени в следоперативните терапии, разказва бащата Донко. Сега той и семейството на Румен, осемгодишното му дете, братът Стефан, близки и приятели правят всичко възможно, за да помогнат на мъжа да се вдигне от леглото и отново да ходи.

Те се обръщат към съпричастните хора, фирми и фондации с надеждата за помощ, морална и финансова подкрепа.

Израелска клиника дава надежда на Румен да се завърне към своето ежедневие срещу непосилната за семейството сума от 54 940 долара. Ще отиде на инвалидна количка и ще се върне ходейки, така ни казаха докторите, разказва бащата на Румен. Не можем да съберем тези средства, но с помощта на добри хора, може и чудото с нашето дете да се случи, надява се Донко. Ежемесечно семейството му заделя по 500 лева за лекарства и терапии след оперативното лечение в Турция.

За да помогнете на Румен Борисов от с. Ръжена:

Банкова сметка за набиране на средства:

BG64TTBB94001528146546 – ЕКСПРЕСБАНК

Титуляр на сметката:

Стефан Асенов Руменов – брат на Румен

Телефон за връзка с титуляра: 00359 89 882 0851

НА БАРИЕРАТА: ПАЗИТЕЛЯТ АЛЕКСИ МОЛЛОВ

Централен портал, Северен портал. Униформени мъже следят любезно, но изпитателно хилядите преминаващи през пропускателната система. Първа, редовна, втора, ноща смяна. Охраната

на „Арсенал“ АД. Тя е живият филър за сигурността в огромното машиностроително предприятие, което от самото му създаване в Казанлък е важен стратегически обект за цяла България.

Алекси Босилков Моллов. Един от тези униформени мъже, при това един от най-добрите пазители на „Арсенал“. А заводът е мястото, където го води сложната житейска траектория за четвърти пореден път. Няма как да бъде иначе – любовта от пръв поглед остава завинаги.

Корените на Алекси Моллов са в град Люляково, област Бургас. Когато бил в 4 клас, семейството се премества в село Копринка. Сега тук живее цялата рода, всеки в собствен дом, но са наблизо, за да си помагат и подкрепят.

С„Арсенал“ Алекси е свързан още от ученическата скамейка. Завършва заводското училище, което по това време носи името „Фридрих Енгелс“, специалност „Студена обработка на металите“ и още тогава работи в завода в „Капитално строителство“. След казармата се завръща в родния край и записва вечерно обучение в Механотехникума, също „Студена обработка на металите“. Отново е работник в „Арсенал“ – фрезирист в Завод 1, цех 120. Натрупа четири години стаж тук, след което трудовият му път го отвежда

в друго казанлъшко предприятие, където става секционен майстор, монтьор и аклиматизатор. Това обаче не е за дълго. Защото има една башница заръка, дадена му още като войник, която той трябва да изпълни. Малко преди да си отиде от този свят баща му – Босилко Моллов, хваща ръцете на двамата си синове и поръчва: „Алекси, обещай ми да станеш полицай, Светлане – ти да си военен!“.

Така, спазвайки последната башница воля, през 1992 година Алекси Моллов преминава обучение в Полицейската школа в Казанлък и като ден-дневен помни датата 20 септември същата година – започва работа във ведомствената охрана на „Арсенал“. По това време ведомствената полиция е била към Районната дирекция на вътрешните работи – Стара Загора. Заради отговорността и професионализма си е повишен в длъжност и през 1995 година става командир на отделение в охраната на завода.

Промените в България засягат и Алекси – през новото хилядолетие закриват ведомствената полиция в „Арсенал“ и той е съкратен. Една година остава като въоръжена охрана в завода, но забелязан от своите началници, е поканен на работа в „Граница полиция“. Седем години Алекси пътува до Свиленград и обратно до Копринка. От това бурно гранично време в своя живот помни много ситуации, които са изисквали огромна наблюдателност, бърза реакция и адекватни действия. Но особено са се запечатали в съзнанието му два случая през 2004 година, когато той и неговите колеги от наряда хващат на границата 52 мигранти. Първият случай става между селата Студена и Радовец, около 4 часа сутринта, когато благодарение на неговия изострен усет и ориентация в обстановката са заловени 38 мигранти от Ирак. Вторият случай е през зимата на същата година – пак след полунощ на самата гранична бразда между Радовец и Устрем, са заловени 14 мигранти. За проявения професия

ционализъм Алекси Босилков Моллов е награден по случай празника на Граница полиция – 22 декември.

И обратно към Казанлък. Натрупал достатъчно стаж и опит като граничен полицай, мъжът има нова идея за своята развитие. Завърши Полицейската академия за младши полицейски инспектори във Варна и започва работа в Районното управление „Полиция“ в Казанлък. Работата му най-напред е в селата Енина, Долно Изворово и Горно Изворово, после следва районът, обхващащ Дунавци, Голямо Дряново и Ясеново. През 2014 година е инспектор в Казанлък, отговарящ за ж. к. „Изток“, на следващата година е в преходърлен в Гурково, като, освен за част от града, отговаря за селата Пчелиново, Димовци, Лява река. Така общо 27 години е част от Министерството на вътрешни

Моллов. След неговото пенсиониране от системата на МВР щафетата поема районният инспектор на Енина.

Апътят на дългогодишния полицай Алекси Моллов отново го води в „Арсенал“. За четвърти път. От декември 2015 година той е назначен като въоръжена охрана на за-

режимът за сигурност, техническите средства за проверка и наблюдение са много добре организирани и заедно с професионалистите от живата охрана дават все по-добри резултати за недопускане на нарушения и предотвратяването на злоумишлени действия.

вода. Сменя се на дървата портала – Централен и Северен. „Познавам работата, имам много опит с различни хора и в различни ситуации. Още като полицай във ведомствената полиция си поставих за цел да помня лицата, затова и днес познавам хората от онова време, които продължават да работят в „Арсенал“, запечатвам в съзнанието си и новите работници и служители“, разказва Алекси, въпреки че на портала през погледа му преминават хиляди, хиляди души. Полицейската школовка развива у него изострена наблюдателност, усет към нередностите, върна прененка, бърза реакция и адекватни действия. „Гледам хората в очите, следя изражението и поведението им. Имам вътрешно усещане, когато нещо не е наред, и то никога не ме е подвеждало“, споделя служителят на реда в „Арсенал“. Въведената в дружеството пропускателна система за хора и автомобили,

Професията на Алекси напомня своето продължение в голямия му син – Светослав, който е полицай. Малкият му син Милен е работил в „Арсенал“, но той е музикант по душа и призвание – завършил е специализиран паралелка в СУ „Екзарх Антим I“, свири на гайда и музиката го влече повече от машините. Затова сега се е посветил на нея. Съпругата Минка също е арсеналка – работи вече 10 години в Завод 2, цех 110.

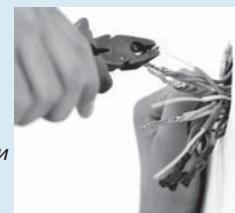
И така, на бариерата, през които преминават всички работници и служители на „Арсенал“, както и външните посетители, за които е въведен специален порядък, ще видите Алекси Босилков Моллов. Един от привътливите, но строги мъже в униформа, за които опазването на реда в огромнния завод не е просто работа, а призвание.

Юлия Младенова

Обява

Специализиран екип извършва:

Вътрешни и външни електрически инсталации
– проектиране, изграждане и поддръжка;
– откриване на аварии;

Електрозаваръчни дейности
– заземителни контури
и изготвяне на леки метални конструкции.

За повече информация и връзка:
0893 76 98 98 и 0887 83 28 04

Художествена галерия – Казанлък

До края на м. януари

Изложба с 28 репродукции на картини от известни руски художници, посветена на 140-годишнината от Руско-турската Освободителна война, 1877-1878. 18 от репродукциите ще влязат във фонда на Музея на фотографията и съвременните изкуства в Казанлък.

Оригиналите на всички картини се съхраняват в различни музеи в Минск, Киев, Москва и в частни колекции по цял свят. Те са на известните руски художници Василий Верещагин – „Панихида“ и още около 10 репродукции присъстват в изложбата, Николай Оренбургски, Константин Маковски, Константин Савицки, Павел Кевалевски, Алексей Кившенко.

Първата и единствената жена-премиер на България Ренета Инджова:

Продължава на стр. 7

АКО НАРОДЪТ НЕ СЕ БОРИ,

Госпожо Инджова, в последните няколко години като че ли живеете в изолация. Създавате дори усещането, че полагате усилия да сте извън проектите... някак встани от политически живот.

- Не искам хората да споделят моето страдание. То е нещото, което ме прави да моя с един достойна стъпка да вървя към онзи свят.

Оскверняването и репресии, приложени към мен, са достатъчни, за да не искам да си спомням политическото си минало.

В него съвестта ми е абсолютно чиста, извисена, защото всичко, което е било по силите ми, съм дала на моя народ.

Ако той не ме е разбрал и не ме е последвал, аз не му се сърдя.

В крайна сметка нещата само в страдание могат да бъдат постигани. И, ако нашият народ не иска да се бори, значи не е страдал достатъчно.

За книгата *Filadelfia regalis* /Корени и цвят/

Мислех си, че това няма да предизвика интерес, въпроси, „че нещата вече са казани, написани, регистрирани - с идеята да бъдат оставени на моето поколение. Как това се превърна в публичен факт, не знам вече. Но ето ме сега пред вас, като една пътешестваща писателка. Да, вече съм писателка.

Целта бе да прославя един идеал и един род, на който няма кой да му каже, освен последният, останал жив. Аз съм от тези, за които ще кажат: „И последният да затворатата...“.

Търсех в няя отговор на въпроса: Кой е генетичният код, който ни прави толкова издържливи и неизтребими, величави, въпреки гоненията. Не можах да намеря отговорите. Генетичните кодове не са нещо, което може да бъде разгадано, разшифровано, обяснено от... лаици.

Но открих идеал. Един много семпъл, елементарен, но силен идеал.

Той е така демонстриран във всичко, което е в тази книга, че нямам какво да го крия. Това е идеалът на преследване на красота. Красота във всичко, но най-вече красота на приемане на един чужденец в наше време, където целият свят е настърхнал от ксенофобия, национализъм и омраза. Да приемеш чужденец така, че той да се превърне във висшия смисъл на живота ти, е нещо, което смятам, че, ако не днес, в едно бъдеще, ще се върне отново като идеал за човечеството. Иначе няма да сме човеци.

Идеалите в тази книга са мои и наследени.

Но до говориш в наше време за идеали, е приумица и анахронизъм. Днес тази книга може да изглежда приказка, евенгалие, но във формата си може да ражда само добродетели.

Не искам тя да бъде харесвана, чествана.

И, ако днес не може да се разбере, ще дойде време. Важното е ние в това време да не се превърнем в нашите антипodi.

...МЛАДИТЕ ДА ПОМНЯТ...

Трябва да сме горди с този факт, припозна Почетният гражданин Добромир Гущеров.

За първи път с литийно шествие до Девическия манастир „Въведение Богородично“ в Казанлък бе отбелзана годишнина от Освобождението на града.

„тополос“ бе дадено началото на паметния за жителите на Казанлък ден.

Краеведката, вписана в Почетната книга на Казанлък и Чудомирова племенница, Лилия Димитрова в прочувствено слово припомни за героизма на казанлъчани по време на Освобождението и

на от Освобождението на Казанлък приветствие изпрати премиерът на България Бойко Борисов. В него се казва, че народът ни дължи уважение към патриотизма и героизма на загиналите за българското Освобождение. Борисов отпразни поздрави към казанлъчани, посветени на каузата да пазят и почитат паметта на загиналите за свободата.

Дългата процесия на литийното шествие, водено от архиерейския наместник на Православната църква в Казанлък отец Петко Мотев и казанлъшки духовници, с участието на представители на Народното събрание, Областната управа, Община Казанлък, общински съветници, сред които и представители на групата Експерти за Казанлък, КНСБ „Арсенал“, различни институции, Полицията, казанлъшки училища и детски градини, граждани, се отправи към Девическия манастир „Въведение Богородично“, който в дните преди Освобождението е превърнат в лазарет за ранени и болни войници. Пред паметника на загиналите в манастирския двор бе отслужена заупокойна панихида, поднесени бяха венци и цветя.

340 мирни граждани, сред които и деца, намират съмртта си по време на боевете за Освобождението на града.

Честванията уважиха Емил Христов: - зам.-председател на Народното събрание, Германа Микова - областен управител на Стара Загора, почетни граждани, бивши кметове на Казанлък, община Старица, представители на политически и патриотични организации, воини от 61 Стрямска бригада, военният

духов оркестър на Тундженската бригада.

В чест на годишнината за първи път в града бе направена възстановка на първите преговори за подписването на мирен договор между Русия и Турция, водени през януари 1878 година в Папашовата къща.

Зад тази година става център на Европа и с европредседателството ще докаже своята значимост в съвременната история на Стария континент.

Слово за празника произнесе и кметът на община Казанлък Галина Стоянова.

Кулминацията на честванията ще е на Трети март, когато специално за тях в страната и на Шипка пристига патриархът на Руската православна църква Кирил Московски.

„Трибуна Арсенал“

Събитието даде начало на поредица прояви от национален мащаб, свързани с бенефитата 140-годишнина.

За първи път български президент изпрати венец в памет на загиналите за Освобождението на града. Венецът, изпратен от президент Румен Радев, бе положен пред паметника на загиналите в Девическия манастир.

С издигането на националното знаме на площад „Сев-

призова градските власти и местната общественост, историците и патриотите да направят така, че паметницът на други герои, загинали за българската свобода - воините от 23 Лютотен Шипченски полк, който сега се намира в района на 61 Стрямска бригада, да бъде преместен в централната част на града и да се вижда от поколенията и гостите на Казанлък.

По повод кръглата годиши-

ЗНАЧИ НЕ Е СТРАДАЛ ДОСТАТЪЧНО

Майка Ви е била най-добрата модна шивачка за времето си в Стара Загора. Работила е почти до последно, до 85-ата си година. Какво научихте от майка си за стила на една жена?

- Не ме е учила, не съм се и научила на това, което можеше тя, за съжаление. Но ето, погрижих се е: и до ден-дневен нося дрехи, които ми е шила.

вали.

23 години вече не сте на политическата сцена, но до ден-дневен стряскате същността на политическа класа в България...

- ... значи си върша работата...

С какво плашите и вчеш-рашните, и дневните по-литици?

- Много се страхуват от мен.

За историята тя остава първата жена-премиер на Република България. Макар и за 100 дни само. И служебно. В онези размирни последни месеци на 1994-та и първите дни на януари 1995 година.

За краткото време остави диря: Желязнатата лейди.

Така я нарекоха медите, така я нарекоха враговете и, така я оцени Времето - от изтекната вода насам.

Безспорен факт е, че размахът на промените, опитът и смелостта за изкореняване до дълъг на обществени язви от нено време насам е без аналог. Просто няма такава обществена, политическа и човешка смелост. И мъжкарък.

И защото никой не е пророк там, дето са му корените, Времето и Годините тук не я пощадиха. Животът ѝ се завърта, ударите също.

„Дариха“ я с огромни лични загуби и трудни години.

Тръгна си от политиката с достойнство, направи опит и за друг висок държавен връх - президентският. Не я разбрала. Каза неудобни истини, поиска смели и неудобни изследвания за националната статистика, „опъна“ се в Токуда.

С онова достойнство, с което се изправяше срещу трудностите и посрещаше личните трагедии, не се свързаше да работи и като... чистачка на входове. Заради хляба.

От пътя на Времето и Уроците му, след тежката загуба на майка и дъщеря, преди година посегна към... словото.

И създаде една изключителна Библия за ценностите и бисерите на един род, на една общност - арменска. В тази Библия завеща на Времето Идеалите. Онези, които правят всеки човек достоен. И в които е възпитавана тя.

От пьедестала на своите прекрасни години все така мъдро и безпощадно сече: и не си губи времето за захаросани приказки и хора. Изрича диагнозата на обществото ни директно, не „приляка“, нито „залига“ на псевдоказус и следва пътя си: да остане вярна на доброделите, които носи от корена си.

И се надява, и иска: „Да бъде преустановен интересът към мен като към това, каквото съм била - първа и не знам каква си“.

И няма дума, с която иска да бъде запомнена.

И е категорична, че от трънъ „българска приватизация“ и чопленето му сега няма да изскочи заек.

Гостува в Казанлък заедно със своя духовен наставник - отец Дионисий, за да представи родената от болка и любов книга-бисер *Filadelphía regalis* /Корени цветът/.

Представи отца като „свидетел на онова, което правя в дните, оставящи ми...“.

И сподели с уважилите я десетки казанлъчани усещането си за българската посока и нейните водачи.

Елегантно заобиколи личната си болка и не спести щедри наричания за човешката ни смиреност и сплотеност.

Отдели време и за читателите на „Трибуна Арсенал“.

Страх ги е. Не знам защо, но, ако кажа, че се развали цялата магия на това. Щеше да е прекрасно, ако така, както ги е страх от мен, имах и последователи, щяхме да съвршим една друга работа. Но може да е било случайно допусната грешка издигната ми, че премиер на държавата, пък дори и служебен, но последствията са налице. Знае се как може и как трябва, ама ще видим...

Кога се прекършват? Има ли нещо, което може да прекърши човек като Вас?

- От героите на тази книга... май няма. Въкъщи всички искахме да изглеждаме като герои. И в това взаимно под-кокоросване ние сме израст-

ката работа. Моето верую е: няма неуправляими процеси в обществено-политическата и държавния живот. Има класи и групи, които могат да имитират, че уж са в управлението и нещо правят за вас. А всъщност те са си за една друга работа там сложени. Те сами са си извоювали да са там, но използват и консумират властта за egoистични, престъпни и бандитски цели. Монтееско казва: „Две неща са необходими, за да бъде човек политик. Първо, трябва да разбира какво прави. И второ - трябва да е добродетелен“. Вие чували ли сте да избират политики и политическа класа по добродетелност? Да сте видели това в

се казва, че нещо се прави, но онзи комплекс от интереси, които осигуряват живота и възпроизводството на една нация, на един народ, на една общност, не са си на дневен ред. Аз дори се чудя как още има наивни хора, които смятат, че от днес за утре могат да се променят нещата - като коледно чудо. Но българският народ има да иззвърви целия път на политическото си осъзнаване, на производството на свои лидери. Не да чака и да казва: „Ами тези са възможностите за гласуване“. Те използват липсата на нашето политическо съзнание и битие и на пазара ти дават безкрайно много варианти. И, когато не избереш, те ти казват:

щата, вече чакате следващото хилядолетие. Може там да се направи следващият подходящ опит.

С каква поука, обича на ухото, си тръгнахте от властта?

- От тази власт нямам какво да научя и нищо не съм научила. Само лоши работи съм видяла. А обича не ми требава, защото няма от какво да се пазя. Ако мога, ще повторя пак това, което съм правила.

Изгубихме ли Ви вече окончателно за българската полика? Тя затворена страница ли е за Вас?

- Ще попитате тези, които затварят страниците. Аз съм

България? Никой никого не питат: „Ти поченен човек ли си си си тук?“. И, ако ти сложат интересите на фамилията и на рода ти и интересите на големата група народ, ти кои ще се избереш?“. Те ще кажат: „Ами, тук моите хора, братовчедите...“. Та те започнаха да се женят по причина, че имали общ бизнес.

Така обясняват политически бракове в правителството. „Ама те имали общи проекти, аз ги събрах и им казах: вие ще се ожените!“. Тоест, всичко е подчинено. Става дума за една подменена реалност, която представят като политически процес, политически клаузи, политики. Но моят случай е един спорадичен. Може би допуснат по тяхна грешка, макар че кариерата ми в логиката си някак водеше до това нещо. Не е от кръстовището, но това е един пропуск, който доказва, че нещата могат да бъдат по съвсем друг модел. Сега, когато се знае, че светът е управляем, има едни хора, които са заинтересовани да промиват съзнанието на хората и да ги убеждават, че важни са едни работи. Не са днес важни 5-те лева на пенсионерите, утре - да направим игрален дом или футболно игрище, където живеят 5 души инвалиди, на третия ден е важно да направим магистрала. Всеки ден

„Ама ти как така, какво си недоволен тук. Виж тук колко много възможности имаш и алтернативи, а ти не избра“. „

Има ли място за нацио-

на място.

Аз самата съм свидетелство за това, че въпреки всичко трябва да се продължава! Може пък нашата територия да е подходяща за чудеса,

Отвъд Корените и Цвета

Не отговарях в живота си на въпроси за самата мен. Никой не ме е питал.

Моята биография сама си я пиша някак си. И никой не участва в това, но и никой не оспорва каквото кажа за себе си.

Няма неудобни въпроси към мен, на които да нямам отговор.

Ако човек може да се труди, посветен на красотата на труда си, се получават невероятни плодове.

Животът на обществата, народите, държавите може да се организира по начин, по който те могат да бъдат човечия, а не звяр за звяра един за друг.

Този вид инженерия е мое професионално амплоа, кое то аз продължих и по други земи, в които хората наистина искат да организират живота си смислено, по правилата на доброто, справедливостта и благодеянието.

анли идеали днес?

- Национални идеали се раждат в зависимост от времето и от онези, които са водачите на времето. Докато съответствието на народ и водачи е довело до тези абсурди, вие не можете в рамките на една продължаваща традиция и стълка по стълка да смените нещата. Нещата са неспасаеми. Затова в политиката се казва: правилното нещо, от правилните хора, на правилното място. И когато в това съчетание не станат не-

знат ли?

Има ли нещо, което си по-желавате в личен план, в нова година сме все пак?

- Аз исках да си пожелая да съм се родила по друго време, на друго място, може би с други съратници, които можеха да ме следват. Така, както аз съм следвала право и семило идеала си. Никога не съм мислела къде той ще ме изведе. Но добре свършената работа прави някой да става първи. **Деляна Бобева**

АГАТА КРИСТИ

Времето е най-добрият убиец

Агата Мари Клариса Милър.

Тя е най-малката от трите сестри в семейството на богати преселници от САЩ. Родена е на 15.09.1890 г. в Торки, Англия. Получила добро домашно образование, в т. ч. музикално, и само страхът от сцената ѝ попречил да стане музикант. Учели я на маниери, ръковедие и танци. Имала спокойен харак-

търъжка отново - за известния британски археолог сър Макс Мелоун, с 15 г. по-млад от нея. Придружавала го в експедиции му в Сирия, Ирак, Египет и др. - основна тема в книгите ѝ. За него Агата била „приятна и мила особа със свежо чувство за хумор“. А тя казвала: „Археологът е най-добрят съпруг за една жена. Колкото по-стара

ярка драматургия. Тя държи рекорда по поставени пиеси по нейни произведения. „Капан за мишки“, поставена през 1952 г., до днес не слиза от театралния вързъка чрез писма. Тя изпратила с автограф „Убийство в Ориент Експрес“. Романът бил отпечатан в един от вестниците у нас, на който Брашнаров го дал. Книгата му „Жените убийци“ е за историята, която разказала на Кристи във влака.

Как се раждат идеите? „Измислят сюжетите, докато мия чинии. Толкова е досадно, че неволно те спохождат мисли за убийства“, споделяла Агата Кристи и допълвала, че идеите ѝ се раждат, докато бродира, ходи или посреща гости, върви по улицата или разглежда магазин за шапки. Понякога ги записва-

телно. Той ме прави луд, сигурен съм, че прави това и с публиката, и вероятно със самата Кристи - със своя егоизъм, визнательност и помпозност. Страхото е обаче, че той кара всяка жена да се чувства лейди“. Писателката била изключително нервна от факта, че Пиро се появява във филми. Оправдавала се, че читателите ще разрушат представите си за героя ѝ. Но през 1974 г. лично одобрила екранизацията на „Убийство в Ориент Експрес“. Възхитила се от Албрехт Фини - последният актьор, когото е видяла като Пиро.

Най-дебелата книга в света. Това е впечатляващ сборник, регистриран в Гинес през

американските автори на мистерии. През 1971 г. е ръкоположена за Дама на Орден на Британската империя - най-голямата сред многобройните оказани й почести. За Агата Кристи са създадени филми. Името ѝ носят: наградата на ежегодната конференция на писателите - автори на детективска литература, кратер на Венера, руска рок-група. Японска модна марка е приела името на героинята й Джейн Марплъ. По мотиви от книги на великаната Кристи е създадена трилогия на компютърни игри.

По случай 100 г. от рождениято ѝ в родния ѝ град Торки е издигнат паметник. През 2012 г., по повод 60 г. от поставянето на „Капан за мишки“, в Ковън Гардън е открит бронзов мемориал на писателката - във формата на гигантска книга.

тер, общала самотата. Времето си прекарвала над книгите, пишила стихове. Когато била на 11 г., починал баща ѝ. Три години Агата прекарала в девическо училище, след което - в различни пансиони в Париж. Върната се въвчици през 1910 г. - от стеснителното момиче нямала и следа. Превърната се в привлекателна блондинка с дълги коси и тъмно-сини очи. Пишала, привличала я мистериите и окултизъмът. Напечатала във виолетово първия си разказ „Дом на Красотата“ - ок. 6 хил. думи, и го четели с приятели.

Госпожа Кристи. На Рождество 1914 г. в Лондон се омъжила за Арчиланд Кристи, пилот в Кралския корпус. Родила се Розалинда, единствената им дъщеря. Агата общала да подръжда жилищата си - с удоволствие избирила завеси и прибори, купувала мебели.

През Първата световна война Арчиланд воювал, а Агата била медицинска сестра във военна болница. Смятала тази професия за една от най-полезните. После станала фармацевт, кое то впоследствие се отразило на творчеството ѝ: 83 от описаните престъпления са извършени чрез отравяне. Берлински лекари признали, че е голям специалист в тази област и че великолепните ѝ произведения могат да служат на медицинско-то диагностициране.

Мистериозното изчезване.

Бракът издръжал 12 г. - Арчиланд обявил, че е влюбен в партньорката си по голф Нанси Нил. Избухнал скандал, а на сутринта Агата загадъчно изчезнала. Търсели я 11 дни, но намерили само колата ѝ и паллото ѝ в нея. Впоследствие се разбрало, че се е регистрирала в един хотел под името Тереза Нил. Посещавала библиотеката, правела процедури, свирела на пиано. Самата Кристи не можела да обясни тази си постъпка. Някои лекари сметнали, че е амнезия на нервна почва, други - че е психически разстройство, засърдът на майка ѝ и скандала с Арчи. Никога повече не заговорила за мистериозното си изчезване.

Сър Мелоун. На 40 г. се

става, толкова повече той се интересува от нея“.

С Мелоун тя останала до смъртта си, но запазила фамилията Кристи, с която била вече известна. Преди това публикувала с псевдонима Мери Уестмакот. През Втората световна война Кристи работила в Лондонска болница и обогатила знанията си за медицинските препарати. Романите ѝ имали вече завидна популярност. През 1958 г. станала председател на Британския детективски клуб.

Невероятното творчество.

Бе криминални и 6 психологочески романа, 19 сборника с разкази, 17 пиеси и 6 романтични новели са излезли изпод перото на великаната Кристи. Страдала от дисграфия - вид нарушение при писане. Печеркът ѝ бил нечетлив и се налагало да диктува книгите си.

Първият ѝ роман "Тайнствената афера в Стайлз" е публикуван през 1920 г. в едва 2000 ез., след като издателите го отхвърлили пет пъти. В него тя запознава читателите с Еркюл Пиро. През 1922 г. излиза вторият ѝ роман, "Тайната противник", в който дебютира Томи и Тапън. Следват: "Убийство на игрището за голф" и "Мъжът с кафявия костюм", в който на сцената излиза полковник Рейс, "Тайната на имението" - с дебют на инспектор Батъл. Същинска революция в жанра е "Алиби" / "Убийството на Роджър Акройд"/, 1926 г. - с гениален обрат на сюжета и изненадваща разкривка. Изкусно построените и произведения, вкл. обединени в серии, поразявали с уменето ѝ да насочва читателя по невърна следа. Казвала: "Времето е най-добрият убиец".

За най-добра своя книга смятала "Десет малки негрчета", 1939 г. Заглавието било обявено за дискриминиращо и тя го променяла на няколко пъти.

Агата Кристи е създателка на

английското правоисдие. Нито веднъж обаче не е писала за престъпление от сексуален характер - смятала, че подобни сцени не позволяват на читателя да се съсредоточи върху основната тема.

Българската вързка. Най-известният ѝ роман е "Убийство в Ориент Експрес", 1934 г., създада след срещата си с един българин. Написала го в Истанбул, в хотел "Пера Палас" в стая 411, която днес не носи номер, а име - "Стаята на Агата Кристи".

Стаята в Pera Palace

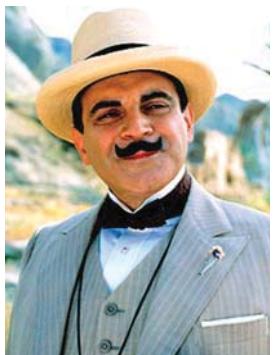
Тя наистина пропътувала разстоянието Париж - Истанбул с Ориент Експрес през 1931 г. Спомените ѝ не били добри - в луксозното купе имало дървеници. Докато пътувала през България, някога била лютя зима и тя наистина видяла снежните картини, които опписала. В София в купето ѝ се настанил Стефан Брашнаров - репортер, заминаващ за Пловдив, за да пише за жестоко убийство там.

Заговорили и той споделил, че има идея да напише роман

и 20 разказа с главно действащо лице мис Марпл - милата приказлива дама, с изострена като бърснач интуиция, която Агата Кристи асоциирала с баба си и с "традиционната английски лейди". Специалното издание е с дебелина 322 mm, съдържа 4032 страници и тежи 8.04 kg. В него са описани 68 престъпления, 11 флиртуващи мъже, 68 тайни и лъжи, 22 фалшиви обвинения, 21 романтични истории. Разкрити са общо 43 убийства, изпити са 143 чаши чай, изплетени са 47 облекла. Отпечатани са 500 копия с цена от по 1000 паунда. Подвързано е в тъмночервена кожа със златен надпис, с червени ръбове на страниците. Поставено е в дървена кутия, подплътена с велур, с обков от месинг и с кожена дръжка.

Еркюл Пиро. Знаменитият детектив бил любим герой на авторката. Образа на Пиро тя използвала в 33 романа, в 1 пиеса и в над 50 разказа. Но през 70-те години толкова ѝ омързяла, че се „разделила“ с него.

Д. Сушей в ролята на Пиро

Актьорът Дейвид Сушей е най-известният Пиро. За да се подгответ за ролята през 1989 г., той прочел всички романи с този герой, правел си бележки за характера му, упражнявал акцента си. В едно интервю споделил: "Обичам Пиро. Има нещо неизвестно дразнещо в него, но в същото време много привлека-

2009 г., с включени 12 романа и 20 разказа с главно действащо лице мис Марпл - милата приказлива дама, с изострена като бърснач интуиция, която Агата Кристи асоциирала с баба си и с "традиционната английски лейди". Специалното издание е с дебелина 322 mm, съдържа 4032 страници и тежи 8.04 kg. В него са описани 68 престъпления, 11 флиртуващи мъже, 68 тайни и лъжи, 22 романтични истории. Разкрити са общо 43 убийства, изпити са 143 чаши чай, изплетени са 47 облекла. Отпечатани са 500 копия с цена от по 1000 паунда. Подвързано е в тъмночервена кожа със златен надпис, с червени ръбове на страниците. Поставено е в дървена кутия, подплътена с велур, с обков от месинг и с кожена дръжка.

Сблогом със света. Кралицата на криминалните романи Агата Кристи умира на 85 г. на 12.01.1976 г. в Уелингфорд. Погребана е в селцето Чолси.

Последният ѝ, издаден приживе, роман, в който Пиро загива, е "Завеса". В "Автобиография", излязла след смъртта ѝ, тя пише: "Благодаря ти, Господи, за хубавия ми живот и за цялата любов, с която съм дарена".

Здравето ѝ се влошавало, но продължавала да пише. Предполагало се, че страда от болестта на Алцхаймер. През 1975 г. предала всички права над „Капан за мишки“ на внучка си Матю Причард. „Готова съм за срещата си със смъртта...“ - написала тя. - Винаги съм обичала сладолед. За старицата ще бъде пригответо изискано то студено блюдо и така ще тръгне по ледения си път...“.

Мария Рашкова

За вързка с редакторите на "Трибуна Арсенал":

Редакция: e-mail: tribuna.arsenal@gmail.com

Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg

Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_ramnaliева@abv.bg

Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолета Петкова: 5 74 55